

ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ:

1. ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಬರೀ ನಟನೆ (4)
3. ವಿಷವನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದೇ ಎಲ್ಲ ಹಾಳು (3)
4. ವೇಷವನ್ನು ಬದಲಿಸಲು ತಕ್ಕದ್ದು ಈ ವಸ್ತ್ರ-ಉಡುಪು (3)
6. ಗದ್ಯವನ್ನು ಬರೆದವರಿಗೆ ಹಣ-ಸುಮ್ಮನೇ ನೀಡಿದ್ದು (4)
7. ಹನಿ ಹನಿಯನ್ನೇ ಕುಡಿದು ಬೆಳೆದಿದ್ದರ ಕೊಲೆ! (3)
9. ಮುಸುಕು ಸರಿಸಿದೊಡನೆ ಸುಂದರ ಹೂವು (3)
11. ಮುರುಳಿಯ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಬಟ್ಟೆ ಸುತ್ತಿದ ಭಾರೀ ಟೊಪ್ಪಿಗೆ (3)
13. ಧನ-ಕನಕ ದೋಚಲೆಂದು ಭಾರೀ ಯುದ್ಧ (3)
15. ಈ ಆಕಾರದ ಅಂಗಿ ಹೊಲಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ (4)
17. ಕಿಟಕಿ ಬಳಿ ಹೋದರೇ ಕುಟುಕುವಂಥ ಮಾತು (3)
18. ಈ ಸಮ್ಮತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಅನಂತವಲ್ಲ (3)
19. ಹಳ್ಳ ತೆಗೆದು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದೇ ಅಡಿಪಾಯ (4)

ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ:

1. ಆಶಯ ಏನೇ ಇರಲಿ, ಬೇಕೇ ಬೇಕಾದದ್ದು ಊಟ (3)
2. ಯಾವನೇ ಆಗಿರಲಿ, ಆತ ವಿಧೇವೀಯ (3)
3. ದಾನ ನೀಡುವುದರಲ್ಲೂ ಒಂದು ಕ್ರಮವೇ? (3)
5. ನಸು ನಸುವೇ ಸೇರಿ ಎಲ್ಲ ದಿಟವಾಯಿತು (3)
7. ಹೊರಿಸಿ ಕಳುಹಿದ್ದೆಲ್ಲ ಬರೀ ಹರಿದ್ವರ್ಣದ್ದು (3)
8. ನೂಲುನವರ ಊರಲ್ಲಿ ಎಂಥ ನಾಟ್ಯದ ಹಕ್ಕಿ! (3)
9. ಹಕ್ಕು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೇ ವ್ಯಂಗ್ಯದ ಮಾತೇ? (3)
10. ನದೀ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ನೋಡಿ ಮನ್ನಾಥ (3)
12. ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ತೋಟಕ್ಕೆ ಅವನೇ ಒಡೆಯ (3)
14. ತಳ್ಳಿದ್ದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದವ ಶೋಷಿತನೇ? (3)
15. ಅಕ್ಕಿ ತಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಗುರುತು-ರುಜು (3)
16. ಹಣ ಕೈ ಸೇರಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯ ಪತ್ರ (3)

ಪದಬಂಧ: 27-5-2010ರ ಉತ್ತರಗಳು

ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ: 1. ಮುನಿಸು; 3. ಹೆಸರು; 4. ಮಾಲೀಕ; 6. ಮಧುವನ; 7. ಹರಿಪದ; 9. ನವಗಾಡಿ; 11. ನಿರುಪಾಯ; 15. ಭವನ; 16. ಶಮನ; 17. ಗೆಳೆಯ.

ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ: 1. ಮುರುಗು; 2. ಸುಮಾರು; 3. ಹೆಳವ; 5. ಕಸ್ತೂರಿ; 6. ಮದರ್ನ; 8. ದಡಿಯ; 10. ಗಾರ್ದಭ; 12. ರುಜಿನ; 13. ಹೂನಗೆ; 14. ಆಶಯ.

ಮೇಘ ವಿಸ್ಮಯ

'ಮಸೂರ ಮೋಡ' - ಏನು ವಿಶೇಷ?

ಮಸೂರ ಮೋಡ-ಅದೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ರೂಪದ, ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿಧದ ಮೋಡ. ಇನ್ನಾವುದೇ ಮೋಡದಂತಲ್ಲದೆ ಇದರದು ಬೃಹದಾಕಾರದ 'ಓನ ಮಸೂರ'ವನ್ನು ಹೋಲುವ ಆಕಾರ. ಅದಕ್ಕೇ ಈ ಹೆಸರು. ಆಕಾರ ವಿಶೇಷವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಮೋಡದ್ದು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಚದರದೆ ಕರಗದೆ ಇದ್ದಲ್ಲೇ ತೇಲುತ್ವಲೇ ಉಳಿದು ಪ್ರಕೃತಿ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ 'ಅನ್ಯಲೋಕದ ವ್ಯೋಮಯಾತ್ರಿಗಳ' ವಾಹನವಾದ 'ಹಾರುವ ತಟ್ಟೆ'ಗಳ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಈ ಮೋಡವೇ ಮೂಲ. ವಾಯು ಮಂಡಲದ ಹವಾಗೋಳದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ- ಎಂದರೆ ಎರಡು ಸಾವಿರದಿಂದ ಐದು ಸಾವಿರ ಮೀಟರ್ ನಡುವಣ ಔನ್ನತ್ಯದಲ್ಲಿ-ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮೈದಳವ ಈ ಸೋಜಿಗದ ಮೇಘದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು 'ಆಲ್ಟೋಕ್ಯುಮುಲಸ್ ಲೆಂಟಿಕ್ಯುಲಾರಿಸ್'.

ಸೃಷ್ಟವಾಗಿಯೇ ಮಸೂರ ಮೋಡ ಮುಗಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಒಡಮೂಡದ ಅಪರೂಪದ ಮೇಘ ವಿಧ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇಂತಹ ಮೋಡಗಳದು ಪರ್ವತ ಪಂಕ್ತಿಗಳ ಅಥವಾ ಭಾರೀ ಪರ್ವತಗಳ ಸನಿಹದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಜನನ ಮತ್ತು ಅಸ್ತಿತ್ವ.

ಅದೂ ತುಂಬ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಮಸೂರ ಮೋಡಗಳು ಮೈದಳೆಯಲು ಮೂರು ಅಂಶಗಳ ಮೇಳೈಸುವಿಕೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯ: 'ಮೊದಲಿಗೆ ಪರ್ವತ ಮುಖ ಸರಿಸುಮಾರು ನಿಯತ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಆ ಪರ್ವತ ಮುಖಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗಿ ಸ್ಥಿರ ವೇಗದ ಗಾಳಿ ಬೀಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಬೀಸುತ್ತಿರುವ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತೇವಾಂಶ ತುಂಬಿರಬೇಕು.'

ಪರ್ವತದ ಮುಖದತ್ತ ಬೀಸುವ ಗಾಳಿ 'ಪರ್ವತ ಅಲೆ ಪರಿಣಾಮ' ಎಂಬೊಂದು ವಿದ್ಯಮಾನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತದೆ; ಏರಿಳಿವ ಅಲೆ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದಾಗ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿನ ತೇವಾಂಶ ಕ್ರಮೇಣ ದಟ್ಟವಾಗುತ್ತ, ಅಲೆಯ ರೂಪದೇ ಮೋಡವಾಗುತ್ತದೆ- ಎಂದರೆ ಅಂಚುಗಳಲ್ಲಿ ತೆಳ್ಳಗಿದ್ದು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಬ್ಬಿ ನಿಂತು ಒಟ್ಟಾರೆ ಓನ ಮಸೂರದ ರೂಪವನ್ನೇ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅದೇ 'ಮಸೂರ ಮೋಡ.' ಅಪರೂಪದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಮೋಡಗಳು ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದು ಜೋಡಿಸಿ ನಿಂತು 'ಪೇರಿಸಿಟ್ಟು ತಟ್ಟೆಗಳಂತೆ' ಗೋಚರಿಸುತ್ತವೆ. ಬಹುಕಾಲ ಹಾಗೇ ಉಳಿದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಚದರುತ್ತವೆ ಅಥವಾ ತುಂತುರು ಮಳೆ ಸುರಿಸುತ್ತ ಕರಗುತ್ತವೆ. ಅದು ಅನೂಹ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯದ ಆಕರ್ಷಕ ದೃಶ್ಯ. ಹಿಮಾಲಯ, ಆಂಡಿಸ್, ರಾಬೀನ್ ಪರ್ವತಸ್ತೋಮಗಳ ಬಳಿ ಮಸೂರ ಮೋಡಗಳು ಬಹಳ ಸಾಮಾನ್ಯ.

■ ಎನ್. ವಾಸುದೇವ್